

Dni európskeho kultúrneho dedičstva 2013

Dni európskeho kultúrneho dedičstva (DEKD) sú významným celoeurópskym podujatím, organizovaným Radou Európy a Európskou komisiou, ktoré upriamuje pozornosť najširšej verejnosti na mimoriadne hodnoty rozmanitého kultúrneho dedičstva v 50 účastníckych štátoch.

Základným cieľom DEKD, ktoré sa tradične konajú v mesiaci september, je zvýšiť povedomie obyvateľov o miestnom dedičstve a prehĺbiť záujem o jeho ochranu, ako aj rozvinúť vedomie o jeho prepojení s európskym kultúrnym dedičstvom.

Počas DEKD sa pre verejnosť otvárajú mnohé pamiatky, ktoré sú zvyčajne uzavreté, alebo sa v bežne navštevovaných pamiatkach, múzeách a galériách usporadúvajú špeciálne podujatia.

Na Slovensku sú DEKD organizované od roku 1991. Koordinátorom podujatí je od roku 2010 Združenie historických miest a obcí SR.

Téma DEKD 2013 – „**Pamiatky duchovného života**“ korešponduje s 1150. výročím príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie a umožňuje zapojenie sa mnohých samospráv a inštitúcií. Sakrálne stavby sú často najstaršími a najvýznamnejšími pamiatkami v mnohých mestách a obciach Slovenska. Slávnostné otvorenie DEKD sa uskutoční **13. septembra 2013** v Košiciach. Na celom Slovensku potrvajú DEKD **od 12. do 22. septembra 2013**.

V piatok 13. septembra o 13:00 h. sa v reprezentatívnych priestoroch košickej Historickej radnice uskutoční slávnostné otvorenie Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2013 na Slovensku. Bude spojené s odovzdávaním výročných cien revue „Pamiatky a múzeá“ za najvýznamnejšie aktivity v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva za rok 2012.

Večer o 18-tej hodine bude vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach vernisáž výstavy „**BOL RAZ SEN O MÚZEU - IMRICH HENSZLMANN A JEHO PRÍBEH**“. Výstava je venovaná významnému filantropovi, vedcovi, zberateľovi a zakladateľovi Hornouhorskeho muzeálneho spolku Dr. Imrichovi Henszlmannovi. Do dejín sa zapísal predovšetkým ako priekopník dejepisu umenia a zakladateľ umeleckej histórie v Uhorsku.

V sobotu 14. septembra majú Košičania a návštevníci metropoly východného Slovenska príležitosť navštíviť **výnimočne sprístupnené pamiatky**. V sobotu dopoludnia budú sprístupnené Kalvínsky kostol na Hrnčiarskej ulici, premonštrátsky Kostol Najsvätejšej Trojice, Evanjelický kostol na Mlynskej ulici a Kaplnka sv. Michala. Návštevníci budú mať ojedinelú príležitosť navštíviť „tajnú“ miestnosť v južnej veži Dómu sv. Alžbety aj barokovú kryptu Kostola sv. Antona Paduánskeho. Okrem sakrálnych pamiatok budú pre verejnosť otvorené meštianske domy na Hlavnej ulici č. 58 a na Mlynskej ulici č. 25., Historická radnica a podzemné priestory Štátneho divadla. V popoludňajších hodinách je pre rodiny s deťmi pripravený bohatý program na Košickom hrade.

Organizátormi podujatí sú Magistrát mesta Košice, Ministerstvo kultúry SR, Pamiatkový úrad SR, Krajský pamiatkový úrad Košice, Slovenské národné múzeum, Východoslovenské múzeum v Košiciach, Košice – turizmus, Košice - Európske hlavné mesto kultúry 2013, Združenie historických miest a obcí SR a mnohé iné samosprávy.

Podujatia DEKD 2013 na Slovensku potrvajú od 12. do 22. septembra 2013.

V rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva ponúkajú v regiónoch Slovenska organizátori širokú škálu podujatí. V kontexte s témou aktuálneho ročníka „Pamiatky duchovného života“ sú sprístupnené najmä kostoly a chrámy.

Bratislavský samosprávny kraj organizuje v spolupráci s AI NOVA 17.9. konferenciu „Sakrálne pamiatky Bratislavskej župy“. Židovská náboženská obec Bratislava otvára dvere Pamätníka Chatama Sofera a Synagógy na Heydukovej v nedeľu 15.9. „Bránami mesta Modry“ je názov podujatia, v ktorom sa domáci obyvatelia aj návštevníci Modry počas celého týždňa DEKD môžu oboznámiť s históriou a pamiatkami tohto malebného mesta. Prehliadky sakrálnych pamiatok sakrálnych pamiatok sú pripravené v Častej a Píle.

V Holíči je pripravené sprevádzanie po miestnych kostoloch aj Holičskom zámku. Mestské múzeum v Seredi pripravilo výnimočnú prehliadku kaštieľa a koncert chrámového spevu.

Mesto Nitra a kultúrne inštitúcie mesta pripravili bohatú ponuku podujatí počas týždňa DEKD. „Po stopách vierozvestcov sv. Cyrila a Metoda“ je názov exteriérového predstavenia, ktoré sa bude konať v v hradnom areáli v Nitre 21.9.

V Považskej Bystrici sa DEKD začínajú v nedeľu 15.9. podujatím „Stredovek v meste“ a končia 22.9. koncertom v Kaplnke sv. Heleny. V Moravskom Lieskovom je pripravená prehliadka evanjelického kostola a veže, v Brezovej pod Bradlom prehliadka pravoslávnej kaplnky. V Súľove – Hradnej pripravili prehliadku evanjelického kostola a výstava dobových fotografií. V Drevenom evanjelickom artikulárnom kostole vo Svätom Kríži sa koná 15.9. koncert detského spevokolu. V Jelšave sa uskutoční dňa 21.9. prehliadka monumentálneho Kostola sv. Petra a Pavla

Gréckokatolícke arcibiskupstvo v Prešove pripravilo prehliadky 12 chrámov v Prešovskom kraji. Prehliadky evanjelických kostolov sú pripravené napríklad v Žehni, Chmeľove, Kežmarku v desiatkach ďalších miest a obcí Východného dištriktu ECAV.

Bližšie informácie: www.dekd.sk, paucula@zhmao.sk, 0910979692